

Europsko sveučilište postindustrijskih gradova

POJMOVNIK

(a)

Akademija izrazite raznolikosti (*Superdiversity Academy*) - platforma koja omogućava nove oblike suradnje i → *mobilitnosti* → *studentata* i nastavnog i nenastavnog osoblja sa sveučilišta u sastavu → *UNIC-a* te potiče uključivanje studentata i osoblja svih karakteristika i podrijetla.

(d)

Digitalne vještine (*digital skills*) - sposobnost vještog korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT).

Dobra praksa (*good practice*) - označava primjeran projekt čiju je praksu, zbog pozitivnih učinaka na razini procesa i rezultata, korisno prenijeti i primijeniti u različitim novim kontekstima i okruženjima.

Društveno korisno učenje (*service-learning*) - nastavna metoda koja studentima omogućava da znanje i vještine stečene na akademskom kolegiju primjenjuju na razvoj projekta kojim se rješava neki društveni problem, s ciljem obogaćivanja procesa usvajanja znanja kroz kritičko promišljanje o složenim uzrocima društvenih problema i međusobnu suradnju na zajedničkom projektu.

(e)

ECTS - bod (*European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS Credit*) - jedinica za iskazivanje obujma stečenih kompetencija unutar Europskog sustava prijenosa i akumulacije bodova. Ukupan broj sati studijskog opterećenja koji čini jedan ECTS - bod određuje se na temelju ukupnog broja "radnih sati" akademske godine. Jedan je od ciljeva Bolonjske deklaracije uvođenje bodovnog sustava (ECTS) kao prikladnog sredstva u promicanju najšire razmjene studentata. Bodovi se mogu steći i izvan visokoškolskog obrazovanja, među ostalim i programima → *cjeloživotnog učenja*.

Erasmus bez papira (*Erasmus without paper; EWP*) - digitalni projekt osmišljen za pojednostavljenje razmjene podataka o studentskoj → *mobilitnosti*.

Europska studentska iskaznica (*European student card*) - fizički ili elektronički dokument kojim se, u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka, jamči sigurna razmjena informacija o studentima te im se omogućava nesmetan prelazak s jednog visokog učilišta na drugo. Osim pojednostavljenja ostvarenja → *virtualne mobilitnosti* i pristupa → *mješovitog nastavi*, studentima će biti olakšan pristup nastavnim materijalima, upis putem interneta, priznavanje → *ECTS - bodova*, omogućen izravan pristup uslugama sveučilišta domaćina (knjižnice, prijevoz, smještaj) te različiti popusti za kulturne aktivnosti. Primjena studentske iskaznice za visoka učilišta znači pojednostavljenje administrativnih postupaka (npr. identifikacija studentata i razmjena podataka o studentima i njihovoj mobilitnosti → *Erasmus*

bez papira) te smanjenje administrativnog opterećenja i poboljšanje mobilnosti. UNIC-ova studentska iskaznica prethodi budućoj europskoj studentskoj iskaznici i koristit će je studenti s → *Europskog sveučilišta postindustrijskih gradova*.

Europska sveučilišta (*European universities*) - transnacionalni savezi sveučilišta na kojima se promiču europske vrijednosti i identitet s namjerom preobrazbe kvalitete i konkurentnosti europskog visokog obrazovanja. Savezi obuhvaćaju ustanove visokog obrazovanja s geografskog područja širom Europe, počivaju na zajedničkoj dugoročnoj strategiji usmjerenoj na održivost, raznovrsnost i europske vrijednosti, nude nastavne programe prilagođene → *studentima* koji se zajednički provode na → *međusveučilišnim kampusima* i u kojima raznoliko studentsko tijelo može osmisliti vlastite programe te iskusiti → *mobilnost* na svim razinama studiranja i primjenjuju pristup temeljen na izazovima pri kojem studenti, znanstvenici i vanjski suradnici mogu surađivati u interdisciplinarnim timovima kako bi riješili najveća pitanja s kojima se Europa danas suočava.

Europsko sveučilište postindustrijskih gradova (*European University of Post-Industrial Cities, UNIC*) - savez osam europskih sveučilišta i to Deusto, Bilbao (UD; Španjolska) Ruhr, Bochum (RUB; Njemačka), Koç, Istanbul (KU; Turska), Erasmus, Rotterdam (EUR; Nizozemska), Cork (UCC; Irska), Liège (ULiège; Belgija), Oulu (UOulu; Finska) i Zagreb (UniZG; Hrvatska). UNIC je usmjeren na razvoj bliskog partnerstva i suradnje ovih osam sveučilišta uključujući suradnju studenata, sveučilišnih nastavnika i drugog osoblja, na uklanjanje prepreka za → *mobilnost*, osiguravanje → *socijalne uključenosti* različitih kategorija → *studenata* te doprinos → *urbanoj otpornosti* → *postindustrijskih gradova* i jačanja društvenog utjecaja sveučilišta. Zadaća UNIC-a ostvaruje se kroz osnivanje → *međusveučilišnog kampusa* (Inter-University Campus), → *Akademije izrazite raznolikosti* (Superdiversity Academy) i → *gradskih laboratorija* (CityLabs).

(g)

Gradski laboratoriji (*CityLabs*) - predstavljaju platformu za participativno generiranje rješenja za definirane probleme s kojima se susreće određeni postindustrijski grad u kontekstu izrazite raznolikosti. Gradski laboratoriji se u okviru UNIC-a operacionaliziraju kroz uspostavu kontakt točke na određenoj urbanoj lokaciji na kojoj se susreću lokalni dionici, studenti i nastavno osoblje (*pop-up city labs*) te kroz virtualnu platformu na kojoj se generiraju rješenja za definirane probleme korištenjem → *hakatona* i → *harvardske metode slučaja*. Ciklus djelovanja gradskih laboratorija prati faze od definiranja problema, traženja rješenja, preko provedbe izabranog rješenja i utvrđivanja društvenog utjecaja. Na svakom partnerskom sveučilištu osnovano je šest gradskih laboratorija. Djelovanje gradskih laboratorija u okviru UNIC-a predstavlja se na godišnjim CityLab festivalima u Liegu (2021.), Oulu (2022.) i Bilbao (2023.).

(h)

Hakaton (*hackathon*) - participativna aktivnost kratkog trajanja gdje se sudionici okupljaju kako bi riješili neke konkretne probleme (izazove) iz svakodnevnog života u prijateljskom i poštenom natjecanju. Aktivnost se ostvaruje kroz fizičko i/ili virtualno sudjelovanje većeg broja vještih sudionika. U okviru UNIC-a predviđen je hakaton u trajanju od 24 sata koji uključuje → *studente*, nastavnike i lokalne dionike.

Harvardska metoda slučaja (*Harvard Case Study Model*) - diskusijski model poučavanja u kojem → *studenti* uče u zajedničkoj analizi konkretnog problema te kroz međusobnu razmjenu ideja. U metodi slučaja posebno je važan rad na prikupljanju slučajeva pogodnih za nastavu.

(i)

Inicijativa Europsko sveučilište (*Initiative European universities*) - strateška partnerstava visokih učilišta s ciljem stvaranja transnacionalne mreže visokih učilišta putem kojih se → *studentima* omogućava stjecanje diplome kombiniranjem studija u nekoliko zemalja te doprinosi međunarodnoj konkurentnosti → *europskih sveučilišta*. U Inicijativi sudjeluju države iz programa Erasmus + koji uz države članice Europske unije uključuje i treće države poput Turske, Norveške ili Islanda.

Ishodi učenja (*learning outcomes*) - iskaz očekivanih studentskih znanja, sposobnosti razumijevanja i/ili sposobnosti koje bi student trebao moći demonstrirati nakon završetka procesa učenja te opis posebnih intelektualnih i praktičnih vještina stečenih ili demonstriranih uspješnim završetkom nastavne jedinice, programa ili studija. Ishodi učenja, zajedno s kriterijima ocjenjivanja, specificiraju minimalne zahtjeve za stjecanje → *ECTS bodova*. Akumulacija i prijenos bodova su olakšani ako su ishodi učenja precizno formulirani odnosno ako je u njima naznačeno za koja se postignuća mogu dobiti bodovi. Budući da se bave postignućima studenata, a ne općom namjerom nastavnika, ishodi učenja razlikuju se od ciljeva obrazovanja (učenja).

Izrazita raznolikost (*superdiversity*) - odnosi se na promjene u demografskoj i socijalnoj strukturi stanovništva i sve intenzivnije usložnjavanje suvremenih društava. U prvom redu riječ je promjenama uzrokovanim pojačanim migracijskim kretanjima stanovništva (kulturalna raznolikost) te popratnim promjenama (socioekonomska raznolikost). Kombinacija ovih promjena dovodi do izrazite raznolikosti koja je osobito izražena u postindustrijsko doba kada u gradovima dolazi do promjena u strukturi djelatnosti, ali i strukturi društva. U Zagrebu su te promjene u kasnijoj fazi dodatno izražene ekonomskim restrukturiranjem u tranzicijskom razdoblju. Ove društvene promjene predstavljaju izazov za Sveučilište u Zagrebu koje strukturom studentskog tijela sve više odražava izrazitu raznolikost postindustrijskog društva. Riječ je primjerice o studentima koji tradicionalno imaju otežan pristup obrazovanju, studentima migrantskog porijekla, studentima koji su nižeg socioekonomskog statusa te čiji roditelji nemaju visoko obrazovanje (alternativno koji su manualni radnici) kao i → *studentima prve generacije*.

Izrazito raznolika učionica (*superdiverse classroom*) - smjernice za transformiranje prakse uključivanja na UNIC-ovim partnerskim sveučilištima. Utvrdit će se širok spektar konkretnih praksi kako pripremiti sveučilišta za sadašnjost i budućnost → *izrazite raznolikosti* u Europi. Smjernice će uključiti prakse interakcije u nastavi usmjerene na izrazitu raznolikost, promoviranje interkulturalnih vještina studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja te istraživača, istraživanja o izrazitoj raznolikosti, predstavljanje izrazite raznolikosti u brendiranju sveučilišta te studentskoj zajednici i slično.

(j)

Jednake mogućnosti (*equal opportunities*) - načelo stvaranja jednakih uvjeta ili okolnosti unutar kojih sve osobe mogu razviti svoj puni potencijal i ostvariti jednakost unutar

različitih područja života (ekonomskog, socijalnog, obrazovnog i kulturnog). U modernim društvima se posebno naglašava jednakost obrazovnih mogućnosti bez obzira na podrijetlo, spol, tjelesno ili drugo oštećenje te druga obilježja.

(k)

Katalog kolegija (*course catalogue*) - obuhvaća detaljne, razumljive i aktualne informacije o okruženju za učenje i to institucijske (opće informacije o visokom učilištu), akademske (informacije o programima koji uključuje opći opis te opis pojedinih kolegija) te praktične (opće informacije o različitim oblicima podrške studentima poput smještaja, troškova života, osiguranja i sl.) informacije dostupne studentima kako bi im se omogućilo da naprave dobar odabir i najučinkovitije iskoriste svoje vrijeme.

Katalog znanstvenika (*inventory of scholars*) - u okviru UNIC-a obuhvaća popis znanstvenika kojima su područje znanstvenog interesa teme vezane uz pitanja društvene raznolikosti i obrazovanja. Katalog sadrži osnovne informacije o pojedinom znanstveniku (ime, kontakt informacije, šire i uže područje interesa) i predstavlja osnovu sudjelovanja u projektu kao i međusobnog povezivanja.

Kolegij (*course*) - samostalno i formalno strukturirano iskustvo učenja koje se temelji na povezanim i jasnim → *ishodima učenja*, definiranim aktivnostima vezanima uz učenje usklađenima s vremenom dodijeljenim unutar studijskog programa kao i prikladnim kriterijima vrednovanja.

Kompetencije (*competences*) - obuhvaćaju kombinaciju kognitivnih i metakognitivnih vještina, znanja i razumijevanja, međuljudskih, intelektualnih i praktičnih vještina te etičkih vrijednosti. Razvoj kompetencija je cilj svakog obrazovnog programa te se razvijaju u svim programskim jedinicama i utvrđuju u različitim stupnjevima programa. Neke kompetencije su područno specifične (svojevrsne određenoj disciplini), dok su druge generičke (zajedničke svim programima). Uobičajeno je da se razvoj kompetencija odvija ciklički i na integriran način tijekom cijelog obrazovnog programa.

Kurikulum (*curriculum*) - skup aktivnosti koje se vezuju uz definiranje obrazovnog programa ili programa osposobljavanja. Odnosi se na sadržaj (materijal koji se treba naučiti) i proces učenja (akcije i izvori povezani s učenjem i poučavanjem) te uključuje definiranje ciljeva obrazovanja, sadržaja, metoda (uključujući ocjenjivanje), materijala i organizaciju osposobljavanja poučavatelja.

(m)

Međusobno priznavanje bodova (*mutual recognition of credits*) - proces u kojemu visoko učilište potvrđuje da → *ishodi učenja* stečeni i vrednovani na drugom visokom učilištu zadovoljavaju (neke ili sve) uvjete određenog programa ili njegove sastavnice ili uvjete za stjecanje kvalifikacije.

Međusveučilišni kampus (*Inter-University Campus*) - oblik suradnje unutar → UNIC-a koji omogućuje studentima, nastavnom i nenastavnom osoblju i istraživačima nesmetanu → *mobilitnost* nužnu za učenje, nastavu, poučavanje, znanstveno istraživanje, rad i razmjenu usluga znanja i iskustva kao i osnivanje → *združenih studija*. Dio međusveučilišnog kampusa je → *virtualni kampus*.

Mikro-kvalifikacije (*micro-credentials*) - dokaz ishoda učenja koje je student ostvario u kratkom, transparentno vrednovanom iskustvu učenja. Dodjeljuje se po završetku kratkog

samostalnog tečaja (ili modula) u okviru kojega se nastava održava na klasičan način, online ili → *mješovito*. Mikro-kvalifikacijama se povećava horizontalna prohodnost u obrazovanju te se učenje prilagođava individualnim potrebama osoba koje žele nadograditi svoje znanje, a ne nužno steći punu kvalifikaciju, premostiti razliku između kvalifikacija ili svojeg početnog formalnog obrazovanja i novih vještina na tržištu rada ili se žele usavršiti odnosno prekvalificirati.

Mobility Hubs - oblik fizičke i digitalne prisutnosti UNIC-a pri svakom partnerskom sveučilištu uspostavom posebnog mjesta u okviru ureda za međunarodnu suradnju na kojem će studenti i zaposlenici moći dobiti informacije o oblicima → *mobilnosti* i načinu njihova provođenja uključujući informacije o npr. upisu i priznavanju → *ECTS bodova* kao i različite oblike praktične podrške.

Mobilnost (*mobility*)

Fizička mobilnost (*physical mobility*) - mobilnost koja podrazumijeva privremeno fizičko preseljenje u zemlju koja nije zemlja boravišta radi studija, osposobljavanja ili neformalnog učenja (npr. stručna praksa, naukovanje, razmjena mladih, poučavanje ili sudjelovanje u aktivnosti profesionalnog razvoja).

(City)LabExchange - oblik fizičke mobilnosti predviđen za istraživačke projekte koje studenti provode u laboratorijima.

Kombinirana mobilnost (*blended mobility*) - mobilnost koja uključuje kombinaciju više oblika mobilnosti. Najčešće se koristi kao kombinacija tradicionalnog osobnog poučavanja na radionicama ili seminarima i tehnika online učenja na daljinu kao što su npr. internet ili konferencijski poziv. U kontekstu UNIC-a kombinirana mobilnost predstavlja kombinaciju → *virtualne razmjene* i → *(City)LabExchange*.

Virtualna mobilnost (*virtual mobility*) - mobilnost koja obuhvaća niz aktivnosti potpomognutih informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (IKT), uključujući → *e-učenje*, kojima se ostvaruju ili olakšavaju međunarodna, suradnička iskustva u kontekstu poučavanja, osposobljavanja ili učenja.

Virtualna razmjena (*virtual exchange; VE*) - mobilnost koja nadopunjava → *fizičku mobilnost* na način da se različite aktivnosti odvijaju putem interneta (online)

Zelena mobilnost (*green mobility*) - mobilnost usmjerena prema upotrebi održivih oblika energije te smanjenju upotrebe fosilnih goriva. U prometu je ova mobilnost usmjerena prema korištenju ekološki prihvatljivih oblika prijevoza. U kontekstu UNIC projekta koristi se tzv. TIP (*Train Instead Plane*) Scheme kojom se podržava korištenje vlaka umjesto aviona prilikom ostvarivanja mobilnosti.

Modul (*module*) - sastavnica studijskog programa u sustavu u kojemu svaka sastavnica studijskog programa nosi jednak broj bodova ili njegov višekratnik.

(o)

Osiguranje kvalitete (*quality assurance*) - aktivnost čija je svrha osiguravanje visokih standarda u obrazovanju. To je stalan proces vrednovanja (ocjenjivanja, praćenja, jamstva, održavanja i poboljšanja) kvalitete obrazovnog sustava, organizacija i programa. Kao regulatorni mehanizam, osiguranje kvalitete bavi se odgovornošću i poboljšanjem, pružajući

informacije i prosudbe putem dogovorenog i konzistentnog postupka i utvrđenih kriterija. Osiguranje kvalitete često se smatra dijelom upravljanja kvalitetom.

Osposobljavanje nastavnika u programima osposobljavanja (*teaching the teachers trainings; TTTs*) - teorijsko ili praktično osposobljavanje nastavnika kroz poseban program osposobljavanja kojim se pokriva širok raspon vještina, od specifičnog znanja iz područja o kojem se radi, obrazovnih, psiholoških i socioloških vještina do organizacijskih vještina i upoznatosti sa svijetom rada. Uključuje i osposobljavanje za osmišljavanje, organizaciju i provedbu nastave te osposobljavanje u vezi sa sadržajem konkretnih aktivnosti osposobljavanja. U kontekstu UNIC projekta planira se izraditi 24 programa osposobljavanja od kojih tri po svakom partnerskom sveučilištu.

(p)

Pop-Up City Labs → *gradski laboratoriji*.

Postindustrijski gradovi (*postindustrial cities*) - gradovi uključeni u → UNIC iz različitih razloga ubrajaju se u kategoriju postindustrijski gradova no svima im je zajedničko da se nalaze u procesu tranzicije iz nekadašnjih gradova čije se gospodarstvo temeljilo na industrijskoj proizvodnji u gradove u kojima se kao gospodarski pokretač razvoja javljaju uslužne djelatnosti i čije su posljedice vidljive u promijenjenoj socijalnoj strukturi stanovništva.

Praćenje rada - praktično radno iskustvo (*job shadowing*) - kratak boravak u partnerskoj organizaciji u drugoj zemlji u svrhu osposobljavanja promatranjem svakodnevnog rada zaposlenika u organizaciji primateljici, razmjenom → *dobre prakse*, stjecanjem vještina i znanja i/ili izgradnjom dugoročnog partnerstva participativnim promatranjem. U kontekstu UNIC projekta planira se sudjelovanje deset sudionika iz kategorije nenastavnog osoblja sa svakog partnerskog sveučilišta.

Pregled istraživanja o obrazovanju u izrazito raznolikom okruženju (*state of the art of research on education in superdiversity settings*) - sustavni pregled literature o → *izrazitoj raznolikosti* i obrazovanju u takvom okruženju. Pregled će se izraditi temeljem sustavnog pretraživanja novih istraživanja, utvrđivanja i prikupljanja podataka o tome kako izrazita raznolikost utječe na obrazovanje u sustavu visokog obrazovanja i kako se sveučilišta mogu prilagoditi sve raznolikijem okruženju u budućnosti.

(r)

Repozitorij dokumenata (*UNIC Open Case Repository, Open CityLab Repository*) - mjesto pohrane digitalnih sadržaja kojim se može pristupiti preko interneta što omogućuje kolaborativan rad, pretraživanje pohranjenih dokumenata i kontroliran pristup zavisno od razine prava u sustavu.

(s)

Sinkronizacija (*synchronization*) - pojam kojim se u kontekstu UNIC projekta označava pregled studijskih programa i kolegija koji se izvode na partnerskim sveučilištima, a u kojima postoji podudaranje u pogledu kurikuluma. Na tim bi programima i kolegijima trebalo omogućiti i poticati različite oblike → *mobilnosti* i sudjelovanja studenata s partnerskih sveučilišta, primjerice putem → *COIL metoda učenja*.

Socijalna uključenost (*social inclusion*) - uključivanje u društvene procese skupina i pojedinaca kojima prijeti rizik od socijalnog isključivanja i otežan im je pristup zajedničkim dobrima, građanskim, političkim i socijalnim pravima. Nastoji se poduprijeti ravnomjerni razvoj i provedba strategija politika uključivanja u čijem su središtu ranjive skupine društva. Pritom je reforma obrazovnog sustava jedan od ključnih preduvjeta smanjivanja siromaštva i socijalne isključenosti u okviru kojih se važnim pokazuje i unapređivanje dostupnosti različitih oblika cjeloživotnog učenja najranjivijim skupinama društva. U svojoj osnovi, politike socijalnog uključivanja su usmjerene na tržište rada i stvaranje ekonomskih pretpostavki za uključivanje.

Socijalna uključivost visokog obrazovanja (*inclusive universities*) - svrha i proces ostvarivanja cilja prema kojem socijalni profil studentskog tijela koje ulazi u visoko obrazovanje, u njemu sudjeluje i uspješno ga završava odgovara heterogenom socijalnom profilu šireg stanovništva. Naglasak je na stvaranju uvjeta koji omogućuju studentima sudjelovanje u studiju i uspješan završetak bez prepreka vezanih za njihov društveni ili ekonomski status. Osim socioekonomskog statusa, ove prepreke mogu biti vezane za etnicitet, rod, imigrantski status, prebivalište, dob ili invaliditet, zdravstvene poteškoće i druge društveno uvjetovane prepreke.

Studentsko ili vršnjačko mentorstvo (*buddy couples*) - oblik vršnjačke potpore u okviru koje se povezuju studenti prve godine studija (brucoši) sa studentima koji su već uključeni u UNIC projekt sa svrhom prenošenja iskustava i poticanja mlađih studenata na međusobno povezivanje. Istodobno se podržava i potiče → *mobilnost* putem prijateljskih timova studenata između UNIC-ovih partnera.

Stručna procjena/recenzija (*peer-review assessment*) - u okviru UNIC projekta podrazumijeva proces utvrđivanja u kojoj mjeri je → *izrazita raznolikost* i → *socijalna uključenost* prisutna na svakom od partnerskih sveučilišta sa zadaćom prepoznavanja njihovih prednosti i nedostataka, a u cilju stvaranja izrazito raznolikog visokog obrazovanja u svakoj državi članici UNIC-a. Ova procjena se odvija u okviru posjeta izaslanstva jednog partnerskog sveučilišta drugom partnerskom sveučilištu.

Studenti (*students*)

Prva generacija studenta (*first generation students*) - studenti koji su prvi u svojoj obitelji upisali fakultet.

Netradicionalni studenti (*non-traditional students*) - različite kategorije studenata, kao što su to studenti koji imaju više od uobičajenih godina života kada se počinje studirati, tj. ne ulaze u sustav visokoškolskog obrazovanja neposredno nakon završetka srednje škole, studenti koji su ponovno odlučili studirati nakon prijašnjeg prestanka studija, studenti koji studiraju uz rad, studenti – roditelji, studenti bez roditelja, studenti koji žive u nekoj zajednici priznatoj zakonom (brak, izvanbračna zajednica, životno partnerstvo), studenti s invaliditetom odnosno studenti kojima je uslijed nekih društveno-gospodarski uvjetovanih prepreka otežan pristup visokom obrazovanju.

Studenti uzori učenicima (*UNIC role models*) - u okviru → *školskog programa informiranja* studenti predstavljaju svoje iskustvo studiranja, a posebno studiranje u okviru UNIC-a, učenicima srednjih škola i po mogućnosti u postindustrijskim urbanim četvrtima. Svrha ovih razgovora jest upoznavanje srednjoškolaca sa sustavom visokog obrazovanja

osobito onih koji imaju otežan pristup visokom obrazovanju, a osnovna uloga i zadatak pojedinog sveučilišta i → *UNIC-a* je pomaganje i podržavanje prepoznatih talenata.

Studentska iskaznica (*student card*) → *europska studentska iskaznica*

Studijski program (*study programme*) - skup obrazovnih sadržaja čije savladavanje vodi do dodjele kvalifikacije studentu nakon uspješnog ostvarivanja svih uvjeta.

(š)

Školski program informiranja (*UNIC school outreach program*) - program usmjeren na prepoznavanje darovitih učenika srednjih škola koji imaju otežan pristup visokom obrazovanju s ciljem pomaganja i podržavanja prepoznatih talenata.

(u)

Učenje (*learning*)

Aktivno učenje (*active learning*) - sudjelovanje studenata u procesu učenja kroz međusobnu studentsku interakciju, razmjenu iskustava, raspravu i suradnju, za razliku od tradicionalnog pasivnog učenja koje se temelji na prijenosu znanja s nastavnika na studenta). Aktivno učenje se temelji na tri ključne aktivnosti: istraživanje, stvaranje i predstavljanje rezultata svojeg rada.

Asinkronizirano učenje (*asynchronous learning*) - oblik učenja kod kojeg se interakcija nastavnika i učenika događa povremeno i s vremenskim kašnjenjem te stoga njihove aktivnosti nisu vremenski sinkronizirane.

Cjeloživotno učenje (*life-long learning*) - sveopće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje (→ *formalno*, → *neformalno* i → *informalno* učenje) koje se odvija tijekom cijelog života i koje rezultira unapređenjem znanja, vještina i → *kompetencija* i/ili sudjelovanjem u društvu u okviru osobne, građanske, kulturne i društvene perspektive i/ili perspektive povezane sa zapošljavanjem, uključujući pružanje usluga savjetovanja i usmjeravanja. Za vrednovanje rezultata cjeloživotnog učenja predviđeno je korištenje → *mikro-kvalifikacija*.

COIL (*Collaborative Online International Learning*) - oblik suradnje nastavnika i studenata s različitih sveučilišta na zemljopisno udaljenim mjestima i različite jezično-kulturne pozadine korištenjem modernih oblika komunikacije. Studenti s različitih sveučilišta uče i/ili primjenjuju specifična znanja i vještine vezane uz struku, ali i vještine komunikacije u multikulturalnom okruženju. COIL se izvodi na način da studenti upisani na slične kolegije na dva ili više sveučilišta zajednički rade na nekom praktičnom slučaju/rješavaju problem na jednom ili više zajedničkih virtualnih sastanaka. Pritom upisuju samo predmet na svom matičnom sveučilištu te ne dolazi do priznavanja posebnih → *ECTS bodova*.

E-učenje (*e-learning*) - proces obrazovanja (proces učenja i podučavanja) koji se izvodi uz uporabu nekog oblika informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), a s ciljem unapređenja kvalitete toga procesa i kvalitete ishoda obrazovanja. S obzirom na različite aspekte korištenja IKT-a razlikuje se nekoliko oblika e-učenja. U okviru UNIC projekta posebno se izdvaja → *mješoviti ili hibridni oblik nastave*. Osim toga postoji još i klasična nastava, nastava uz pomoć IKT-a s ciljem poboljšanja klasične

nastave te online nastava kao nastava uz pomoć IKT-a koja je u potpunosti organizirana na daljinu.

Mješoviti ili hibridni oblik nastave (*blended learning*) - oblik nastave koji studentima omogućava da dio sadržaja uče u učionici, a dio kod kuće za svojim računalom pri čemu su im svi potrebni sadržaji dostupni preko sustava za učenje, s mentorom mogu komunicirati online, a zadatke mogu predati i biti ocijenjeni bez da su fizički prisutni u nastavnom prostoru.

Formalno učenje (*formal learning*) - učenje koje je strukturirano u smislu ciljeva te vremena učenja, odvija se na nekoj od obrazovnih ustanova i završava izdavanjem službenog dokumenta o stjecanju određenog stupnja naobrazbe. Sa stajališta onog tko uči ovaj oblik učenja je namjeran.

Informalno učenje (*informal learning*) - učenje koje se odvija u okviru svakodnevnih aktivnosti (povezanih s poslom, obitelji ili slobodnim vremenom) koje nije strukturirano u smislu ciljeva i vremena učenja te podrške u učenju. Vrlo često se ne prepoznaje kao znanje jer obuhvaća npr. socijalne kompetencije, kreativne vještine, prilagodljivost, sposobnost vođenja i sl. Sa stajališta onog tko uči ovaj oblik učenja je nenamjeran i odvija se tijekom cijelog života.

Neformalno učenje (*non-formal learning*) - učenje koje proizlazi iz aktivnosti koje nisu izričito određene kao učenje u smislu ciljeva i vremena učenja te podrške u učenju te u pravilu ne završava izdavanjem službenog dokumenta (primjerice kroz seminare, edukacije, ljetne škole, i slično). Sa stajališta onog tko uči ovaj oblik učenja je dobrovoljan, namjeran i prevladava u kasnijoj životnoj dobi.

Sinkronizirano učenje (*synchronous learning*) - oblik učenja u okviru kojeg se interakcija nastavnika i učenika odvija u načelu u realnom vremenu pri čemu su im aktivnosti vremenski sinkronizirane i odvijaju se po unaprijed dogovorenim scenariju i na unaprijed dogovorenim mjestima. Interakcija se može odvijati putem audio ili videokonferencijskih sustava ili dvosmjerne žive komunikacije posredstvom odgovarajućih uređaja.

Ugovor o učenju/stručnoj praksi (*learning agreement*) - ugovor između strana uključenih u → *mobilitet* i to studenta, matičnoga visokog učilišta i inozemnoga visokog učilišta ili organizacije/poslovne organizacije kojim se olakšava organizacija i priznavanje mobilnosti i kojim se omogućava provođenje razdoblja studija u inozemstvu. Ugovor potpisuju tri strane prije početka razdoblja mobilnosti s ciljem da se studentu zajamči kako će → *ECTS bodovi* koje stekne tijekom razdoblja mobilnosti biti priznati.

Urbana otpornost (*urban resilience*) - sposobnost urbanih zajednica da se neprestano samoorganiziraju i prilagođavaju postojećim i nepredvidivim promjenama i rizicima (klimatske promjene, oskudice resursa, migracije, demografske promjene, pandemije). Urbana otpornost je značajno pitanje prilikom kreiranja urbane politike te urbanog planiranja i upravljanja.

UNIC (*European University of Post-Industrial Cities*) → *Europsko sveučilište postindustrijskih gradova*.

(v)

Virtualna razmjena (*virtual exchange; VE*) → *mobilnost*.

Virtualni kampus (*UNIC Virtual Campus*) - platforma kojom se osigurava online prisutnost → *međusveučilišnog kampusa*. Putem → *Erasmusa bez papira* i → *Europske studentske iskaznice* kampus će potaknuti suradnju studenata i nastavnika, → *virtualnu mobilnost* te omogućiti iskustvo učenja, poučavanja i rada korištenjem novih tehnologija u online okruženju.

Višejezičnost (*multilingualism*) - temelj europskog projekta i simbol nastojanja Europske unije da bude ujedinjena u raznolikosti slijedom čega se zagovara prilika svakog građanina da nauči barem dva strana jezika počevši od rane dobi. Strani jezici imaju značajnu ulogu među vještinama koje bi studentima trebale omogućiti bolju pripremu za tržište rada i korištenje svih dostupnih prilika. Pružanjem jezične potpore nastoji se poduprijeti učinkovitost i djelotvornost → *mobilnosti* te poboljšati rezultati učenja. UNIC okuplja sveučilišta iz osam europskih zemalja s više službenih jezika (engleski, njemački, španjolski, francuski, nizozemski, finski, turski, hrvatski, galski i baskijski) i promiče višejezičnost odnosno jezičnu raznolikost te učenje jezika radi povezivanja i međusobnog razumijevanja svih dionika. Studentima se putem online jezičnog modula omogućava stjecanje osnovnih znanja službenog jezika sveučilišta na kojem ostvaruju → *mobilnost*. Za provedbu višejezičnosti u okviru UNIC-a izrađene su i Smjernice (*Multilingualism Guideline*).

(z)

Zajedničko oblikovanje studijskog programa (*co-creating*) - pojam kojim se u okviru UNIC projekta označava sudjelovanje svih partnerskih sveučilišta u izradi združenih studijskih programa.

Združeni akademski stupanj (*joint degree*) - kvalifikacija koju zajedno izdaju dvije ili više ustanova visokog obrazovanja na temelju združenog studijskog programa. Takvi združeni studijski programi temelje se na zajedničkoj odgovornosti u pogledu definiranja ciljeva programa, razvoju → *kurikuluma*, organizaciji studija, odabiru i upisu studenata te vrstama kvalifikacija koje se stječu. Pri tome je nužno da studenti dio svojeg studiranja provedu na drugoj partnerskoj instituciji (jednoj ili više njih) u okviru → *mobilnosti*, a razdoblje studiranja na drugoj/drugim institucijama se priznaje u potpunosti i automatski. Združeni akademski stupanj može biti izdan kao: dodatak jednoj ili više nacionalnih diploma, diploma ustanove koja nudi program združenog studija, a koja nije dodatak ni jednoj drugoj diplomu, jedna ili više nacionalnih diploma službeno izdanih kao jedina potvrda kvalifikacija koje se stječu određenim združenim programom. Združeni studiji se mogu provoditi na bilo kojoj razini visokog obrazovanja, tj. preddiplomskoj, diplomskoj ili doktorskoj.

